Zelf op onderzoek

'Het is de taak van de betrokken gemeente om ervoor te zorgen dat elke ex-gedetineerde beschikt over huisvesting, inkomen, zorg en de noodzakelijke identiteitspapieren. Doorgaans geeft de screeningsrapportage ons echter onvoldoende inzicht in de behoefte en problemen van een ex-gedetineerde. Dat komt omdat gevangenen lang niet alles vertellen of kunnen vertellen, bijvoorbeeld dat ze verslaafd zijn of psychiatrische problemen hebben. Dus meestal moeten we in ons overleg zelf op onderzoek uit om de informatie compleet krijgen.'

Veelplegers

'Mits we tijdig weten dat iemand de gevangenis verlaat, kunnen we aan de slag om voorzieningen te treffen, die mensen enige basis geven om hun leven weer op te bouwen. Het grote probleem waar we op stuiten is dat veel ex-gedetineerden weer tamelijk snel de fout in gaan. Van alle mensen die in onze regio vrijkomen is ruim 40% veelpleger; van de jongeren tussen de 18 en 23 jaar is dat zelfs 50%. Bij deze mensen zien we meestal zo'n complexe problematiek dat nazorg slechts een begin kan maken van wat later een langdurig begeleidingstraject blijkt te moeten zijn. Naar deze groep zou ik graag nader onderzoek willen doen met als perspectief een maatschappelijke aanpak of voorziening die ook op langere termijn zoden aan de dijk zet en recidive vermindert.'

Nazorg voor ex-gedetineerden

- Tot 2006 was Reclassering Nederland de verantwoordelijke instantie voor het leveren van nazorg aan ex-gedetineerden.
- Vanaf 2006 begeleidt de Reclassering alleen nog ex-gedetineerden als de rechter dat oplegt. In alle andere gevallen zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de nazorg van ex-gedetineerden. De reclassering kan begeleidingstrajecten tegen betaling aanbieden.
- Gevangenissen hebben medewerkers maatschappelijke dienstverlening opgeleid, die verantwoordelijk zijn voor de overdracht aan gemeenten, onder meer in de vorm van screeningsrapportages.
- De gemeenten beschikken via het gemeentefonds over middelen voor activiteiten op het terrein van nazorg: Het Openbaar Ministerie beschikt over een rijksbijdrage, de grote steden over rijks- en provinciale middelen in het kader van het Grotestedenbeleid.

Regionaal Veiligheidshuis Maas & Leijgraaf

- In het Regionaal Veiligheidshuis Maas & Leijgraaf werken allerlei instanties samen op het terrein van jeugd, huiselijk geweld, veelplegers en nazorg.
- Het werkterrein van het Veiligheidshuis omvat 13 gemeenten in de districten Maasland, Leijgraaf en Land van Cuijk.
- Voor de gemeenten Oss, Lith, Maasdonk en Bernheze (district Maasland) coördineert het Veiligheidshuis sinds 1 januari 2008 de nazorg voor ex-gedetineerden.
- Lokaal betrokken partijen zijn de gemeenten (sociale diensten), politie, algemeen maatschappelijk werk en schuldhulpverlening.
- Regionaal betrokken partijen zijn Novadic-Kentron, woningcorporatie (maatschappelijke opvang, woonbegeleiding), GGZ.
- Facultatief betrokken zijn Jeugdzorg, reclassering, Slachtofferhulp en stichting MEE (vereniging voor ondersteuning bij leven met een beperking).
- Het Veiligheidshuis ontvangt tussen 2008 en 2012 jaarlijks een subsidie van 100.000 euro van de provincie voor de verbreding van nazorg voor met name TBS, minderjarige ex-gedetineerden en jongeren tussen 18 en 23 jaar.

Anja bijvoorbeeld

Anja is een meisje van 19 jaar die op het punt staat vrij te komen uit de gevangenis. In de screeningsrapportage geeft ze aan dat ze een WAJONG-uitkering heeft en dakloos is. Een vraag voor nazorg wordt in het rapport niet aangegeven.
In het casusoverleg weet de politie dat haar thuissituatie bekend is bij het Steunpunt Huiselijk Geweld. Via de sociale dienst wordt duidelijk dat Anja gemotiveerd deelnam aan een leerwerktraject.
De crisisopvang en de woningcorporatie zijn bereid haar na detentie onderdak met begeleiding te geven, zodat ze in alle rust aan haar toekomst kan werken en weer kan instromen in het leerwerktraject. Met dit plan neemt de nazorgcoördinator contact op met de medewerker maatschappelijke dienstverlening van de gevangenis en hoort dan dat Anja door de rechter onmiddellijk in vrijheid is gesteld. De gevangenis weet niet waar ze momenteel verblijft.
De medewerkster van de Reclassering weet via haar contacten het verblijfadres van Anja te achterhalen en maakt een afspraak om haar het aanbod van het casusoverleg voor te leggen en een start te maken met nazorg.

Uitvoeringsprogramma Brabant Veiliger 2009

'De gemeenten moeten het doen'

De Brabantse gemeenten krijgen meer middelen om hun taken op het terrein van externe veiligheid structureel en adequaat uit te voeren. Met een professionele aanpak en door regionaal de krachten te bundelen moeten nog bestaande achterstanden in de uitvoering snel worden weggewerkt.

Dat is de inzet van het Uitvoeringsprogramma Brabant Veiliger 2009, in december 2008 vastgesteld door Gedeputeerde Staten. Geheel in lijn met het uitgestippelde beleid ontvangen de gemeenten in 2009 meer structurele middelen; het aantal losse projecten en activiteiten neemt verder af.

Krachten bundelen

Petra de Paauw, coördinator van het Programmabureau Brabant Veiliger: 'De boodschap van het Uitvoeringsprogramma 2009 is duidelijk. De gemeenten moeten het doen. Van de in totaal ruim 3,5 miljoen euro gaat 75% naar de gemeenten. Daarmee kunnen zij medewerkers aannemen die gekwalificeerd zijn om taken op het terrein van externe veiligheid uit te voeren. We weten dat momenteel tweederde van de gemeenten onvoldoende capaciteit in huis heeft om taken op het terrein van externe veiligheid structureel uit te voeren. Het inhuren van commerciële marktpartijen voor de uitvoering van kerntaken van de overheid is ongewenst. Het werk kan beter worden uitbesteed aan overheidspartners.

Zo blijven de kennis en kunde op het terrein van externe veiligheid ook het best behouden. Daarom gaan we komend jaar samen op zoek naar samenwerkingsmogelijkheden die er bovendien toe bijdragen dat iedere deelnemende organisatie voldoet aan de criteria van de Maatlat externe veiligheid. Gewoon de krachten bundelen dus.'

Achterstanden wegwerken

Het beschikbare budget voor afzonderlijke projecten daalt naar nog slechts een kleine half miljoen euro. Petra de Paauw: 'Dit geld gaan we komend jaar heel selectief inzetten. Uit onze EV-monitor blijkt dat we in Brabant op onderdelen nog een achterstand hebben weg te werken. Dat geldt bijvoorbeeld voor het actueel houden en beheren van informatie voor de Risicokaart, maar ook voor het oplossen van zogenaamde 'latente' saneringssituaties. Als een bestaand bestemmingsplan het toelaat dat zich binnen de risicocontour van een bedrijf een kwetsbaar object vestigt,

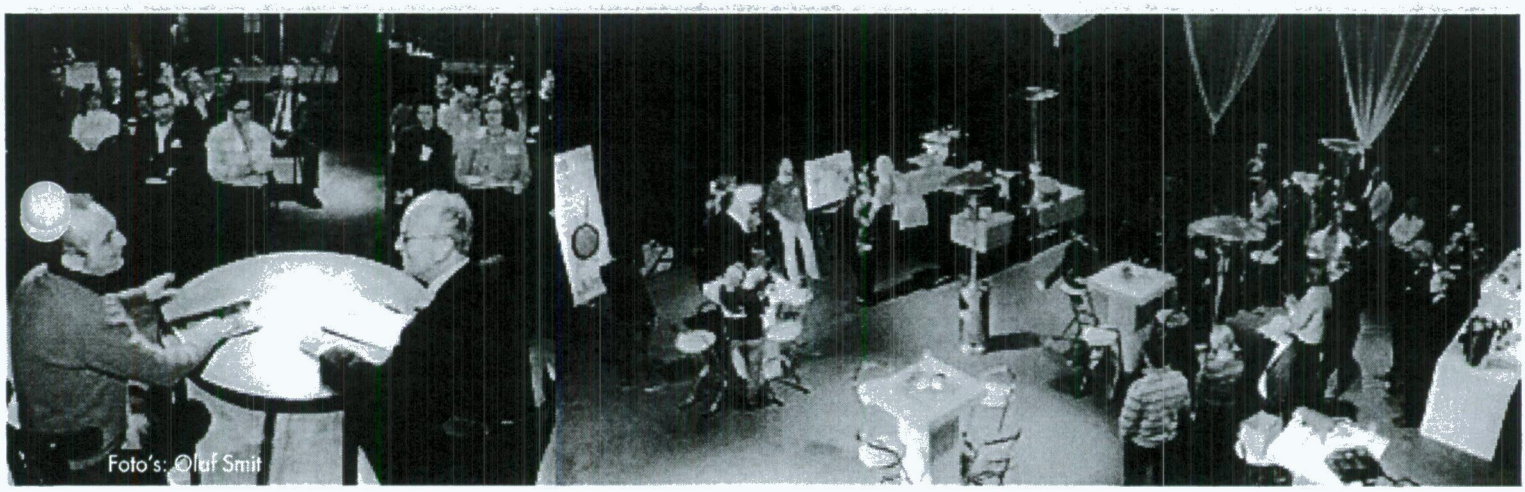

Foto's: Olaf Smit

Kerstborrel

Op 16 december organiseerde het Programmabureau Brabant Veiliger zijn jaarlijkse kerstborrel in de Bakkerij Factory te 's-Hertogenbosch. Tijdens deze bijeenkomst konden gemeenteambtenaren, adviesbureaus, brandweermensen en provincieleden terugblikken op het Uitvoeringsprogramma 2008 en vooruit blikken op de plannen voor 2009. Centraal tijdens de bijeenkomst stond de vraag: Hoe zorg je ervoor dat externe veiligheid in een gemeente op een verantwoorde manier? Antwoorden speelden een overlegtussen een beleidsmedewerker en de verbouwer van een kelderbox. De deelnemers konden elkaar tips geven voor een andere invulling van een gemeenschappelijke locatie. Het uiteindelijke theaterstuk bood een reeks competenties, waaronder het creëren van condities die nodig zijn om externe veiligheid te kunnen inpassen in de ruimtelijke ordening, het gebruik van risicocontouren en het gebruik van de Risicokaart. De bijeenkomst werd afgesloten met een borrel waarin werd teruggeblikt op de bijeenkomst en het Programmabureau

kun je van ene op de andere dag een acuut probleem hebben...'

Risicocommunicatie

Onder de projecten die per 2009 zijn geëindigd, is het project Risicocommunicatie (zie pagina 18 voor meer informatie over dit project). De stand van zaken op dit terrein verschilt nogal. Sommige gemeenten hebben nog geen plan van aanpak, andere zijn al druk bezig met de uitvoering, weer andere zoeken regionale samenwerking. Petra de Paauw: 'In deze situatie kunnen gemeenten veel van elkaar leren. Per 1 januari 2009 ontvangen de Veiligheidsregio's structurele middelen om te kunnen fungeren als kenniscentra op het terrein van risicocommunicatie. Gemeenten kunnen er terecht met al hun vragen over de ontwikkeling en uitvoering van risicocommunicatie.'

Het Uitvoeringsprogramma Brabant Veiliger 2009 is integraal opgenomen op www.bouwenaaanbrabantveiliger.nl > programma > uitvoeringsprogramma > 2009.

Veiligheid is niet uitsluitend een zaak van de overheid. Bedrijven kunnen zelf veel doen om veiligheidsrisico's te verkleinen en ongelukken te voorkomen. Negen bedrijven in Brabant ontwikkelden hun eigen Veiligheidsbeheerssysteem (VBS).

Project Veiligheidsbeheerssystemen eindigt

Bedrijven gaan zelf door met beheersen van risico's

Zoals OTB Solar, een hypermoderne onderneming in Eindhoven, die innovatieve oplossingen bedenkt op ondermeer het terrein van zonne-energie. Robert Versteegen is er 'safety officier'. 'De methodiek om jezelf helemaal door te lichten werkt goed. We zijn en waren al een veilig bedrijf, maar er stond geen structuur op papier. Nu hebben we diverse documenten opgesteld, die ervoor zorgen dat de veiligheid niet langer afhankelijk is van die personen die het altijd in de gaten hielden.'

Het project

Veiligheidsbeheerssystemen van het programma Brabant Veiliger concentreerde zich in de gemeenten Eindhoven, 's-Hertogenbosch, Helmond en Veldhoven. In totaal deden negen ondernemingen mee. Het project is per 2009 geëindigd, maar de betrokken gemeenten gaan door en blijven bedrijven stimuleren om zelf actief hun veiligheidsrisico's te beheersen.

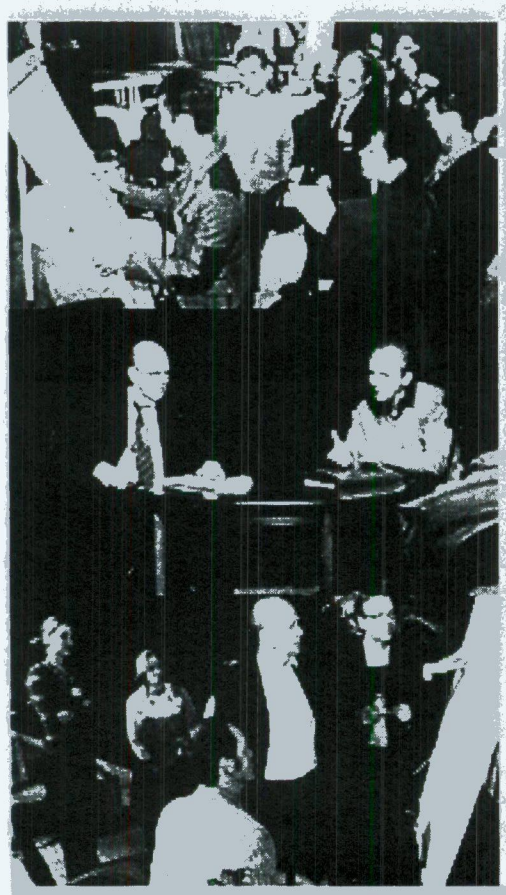

Foto: Frans van Amelide †

[illegible] gewelt en [illegible] voorwerk dat de nodige slachtoffers maakt. Politie, brandweer en ambulancepersoneel raken in het nauw. Oudejaarsnacht is niet meer het gezellige feestje van weleer. Dit jaar nam de Veiligheidsregio Brabant-Noord voorzorgsmaatregelen. En met succes.

Integrale aanpak jaarwisseling Veiligheidsregio Brabant-Noord

[illegible]

Beter bedacht op Oudejaarsnacht

Tijdens de jaarwisseling van 2007-2008 vielen er ca. 1.100 gewonden, werden 1.500 aanhoudingen verricht en liep de materiële schade in de tientallen miljoenen euro's. De laatste oudejaarsnacht verliep heel anders. Met aanzienlijk minder gewonden, aanhoudingen en vernielingen, en nauwelijks geweld tegen overheidsdienaren, spreekt de politie landelijk van een 'rustige' jaarwisseling.

Preventie

'In onze regio viel het eerlijk gezegd al mee,' zegt Hans Floris van het Veiligheidsbureau Brabant-Noord. 'Maar ook hier zie je dat de oudejaarsvieringen steeds ruiger worden. In 's-Hertogenbosch werd vorig jaar een brandweerauto bekogeld en van een politieauto ging een ruit aan diggelen. Met al die ontwikkelingen in het achterhoofd heeft de Veiligheidsdirectie ons verzocht eens na te denken over een preventieve aanpak door alle betrokken partijen.'

Hotspots

'We hebben de gemeenten in de regio gevraagd aan te geven op welke plekken in de regio tijdens de jaarwisseling het risico bestaat op ongeregeldheden en geweld tegen overheidsfunctionarissen. We wilden een beeld krijgen van de echte hotspots, locaties waar traditioneel veel mensen bijeenkomen om feest te vieren of kerstbomen te verbranden. De gemeenten hebben ons veel informatie verstrekt. Op basis daarvan hebben wij onder meer een inschatting kunnen maken van mensen en materieel tijdens de oudejaarsnacht.'

Uit onze stoel

'De gemeenten hebben we ook gevraagd scherp te controleren op de naleving van de vuurwerkvergunningen die immers in oktober al zijn verstrekt. De politie ziet toe op het verbod op afsteken van vuurwerk buiten de toegestane tijden. Het regionaal milieuteam van de politie concentreert zich op de opsporing van illegaal vuurwerk. Nieuw is die taakverdeling niet. Wel zijn we deze keer ver voor de jaarwisseling uit onze stoel gekomen.'

Niet tolereren

'Nieuw is wel het zogenaamd multidisciplinair geweldsprotocol. Voor de politie bestonden er al afspraken hoe te handelen bij geweld tegen agenten. Nu gelden die afspraken ook als medewerkers van de brandweer, medische diensten en de gemeente worden belaagd. Het protocol moet ervoor zorgen dat iemand die geweld pleegt tegen een overheidsfunctionaris direct wordt opgepakt en voorgeleid. Zo laten we zien dat we dergelijk gedrag niet tolereren.'

Doe gewoon je gordel om! Losse lampjes mogen ook! Kinderzitjes zijn verplicht! Een slimme kop heeft een helm op! En hoe bedank jij de BOB? De wereld van het verkeer zit vol regels en verplichtingen. Maar lang niet iedereen houdt zich eraan. Probeer daar maar eens een normaal gesprek over te voeren...

Routeplan Verkeersveiligheid in Noord-Brabant

De provincie wil in Brabant het veiligste verkeer- en vervoersysteem van Nederland realiseren. Samen met het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE) heeft de provincie een duurzaam verkeersveiligheidsbeleid ontwikkeld. Voor de uitvoering van het 'Routeplan Verkeersveiligheid in Noord-Brabant' is tot 2011 een bedrag van 6 miljoen euro uitgetrokken. Een groot deel daarvan komt via de 'Subsidieregeling Stimulering Brabantbrede Verkeersveiligheid' ten goede aan projecten van uitvoerende partijen.
Brabant Veiliger besteedt met enige regelmaat aandacht aan de projecten van het Routeplan. Deze keer het Brabant Veilig Voorlichtingsteam.

Met vingerbellen, knipperende lichtjes en kleurige stickers

Voorlichtingsteam maakt verkeersveiligheid bespreekbaar

Dat je best met mensen over verkeersveiligheid kun praten, bewijst het Brabant Veilig Voorlichtingsteam. In hun kleurige outfit zijn ze vaak te gast bij evenementen in de Brabantse steden en dorpen. Tijdens een kinderfestival, kermis of brommerdag raken ze met heel wat mensen in gesprek.

Postbus 51
Het Voorlichtingsteam is een initiatief van de provincie Noord-Brabant dat wordt uitgevoerd door Newworld Communicators. 'Wij zijn gevraagd om in Brabant verkeersveiligheid onder de aandacht te brengen. In opdracht van de regionale instanties die zich inzetten voor een veiliger verkeer in Brabant, geven wij op een creatieve en Brabantse manier uitwerking aan landelijke publiekscampagnes op het terrein van verkeersveiligheid. Het gaat dan om alcohol in het verkeer, het nut van gordels en kinderzitjes, en - speciaal voor jongeren - het gebruik van fietsverlichting en een helm.'

Positieve benadering
Het Voorlichtingsteam bezoekt alle evenementen waar ze hun doelgroepen denken te treffen. 'Overal waar we zijn krijgen we veel respons. Dat komt doordat we steeds vanuit een positieve benadering werken. We proberen de actie zo goed mogelijk in te passen in het evenement. We spreken bijvoorbeeld kinderen altijd op hun eigen niveau aan. En na afloop van het gesprekje geven we altijd een attentie: een vingerbel, minifietsverlichting, een sleutelhanger of sticker. We proberen goed gedrag te stimuleren en te belonen. We brengen de 'strenge' boodschap op een leuke en originele manier onder de aandacht. Niet door een belerend vingertje op te steken, maar door vragen op te roepen en door te laten zien hoe mensen zelf een steentje kunnen bijdragen aan een veiliger verkeer.'

Wederzijds van dienst
Toch denkt projectleider Aisha Siahaija dat het nog beter kan. 'Het is voor ons niet altijd eenvoudig om een evenement te bezoeken. Soms zijn we gewoon niet welkom. Het zou heel fijn zijn als de gemeente ons daarbij dan ondersteunt. Omgekeerd kunnen gemeenten ons altijd benaderen om bij een evenement aanwezig te zijn, bijvoorbeeld in het kader van gemeentelijk verkeersveiligheidsbeleid. We zijn er allemaal bij gebaat dat verkeersveiligheid de aandacht krijgt die 't verdient.'

Voor meer informatie: Newworld Communicators, Aisha Siahaija, (073) 649 12 92, aisha@newworldcommunicators.nl.

Het Brabant Veilig Voorlichtingsteam

- Het Voorlichtingsteam is in juni 2008 gestart en geëindigd medio januari 2009.
- Het is de bedoeling dat de pilot in 2009 een vervolg krijgt.
- Eind oktober 2008 was het team 15 keer actief geweest door heel Brabant.
- Er vonden gesprekken plaats met 6.011 mensen.
- Van de thema's die een rol spelen bij verkeersveiligheid is BOB het meest bekend.
- De meeste vragen werden gesteld over gordelgebruik en kinderzitjes.

Foto: Newworld Communicators

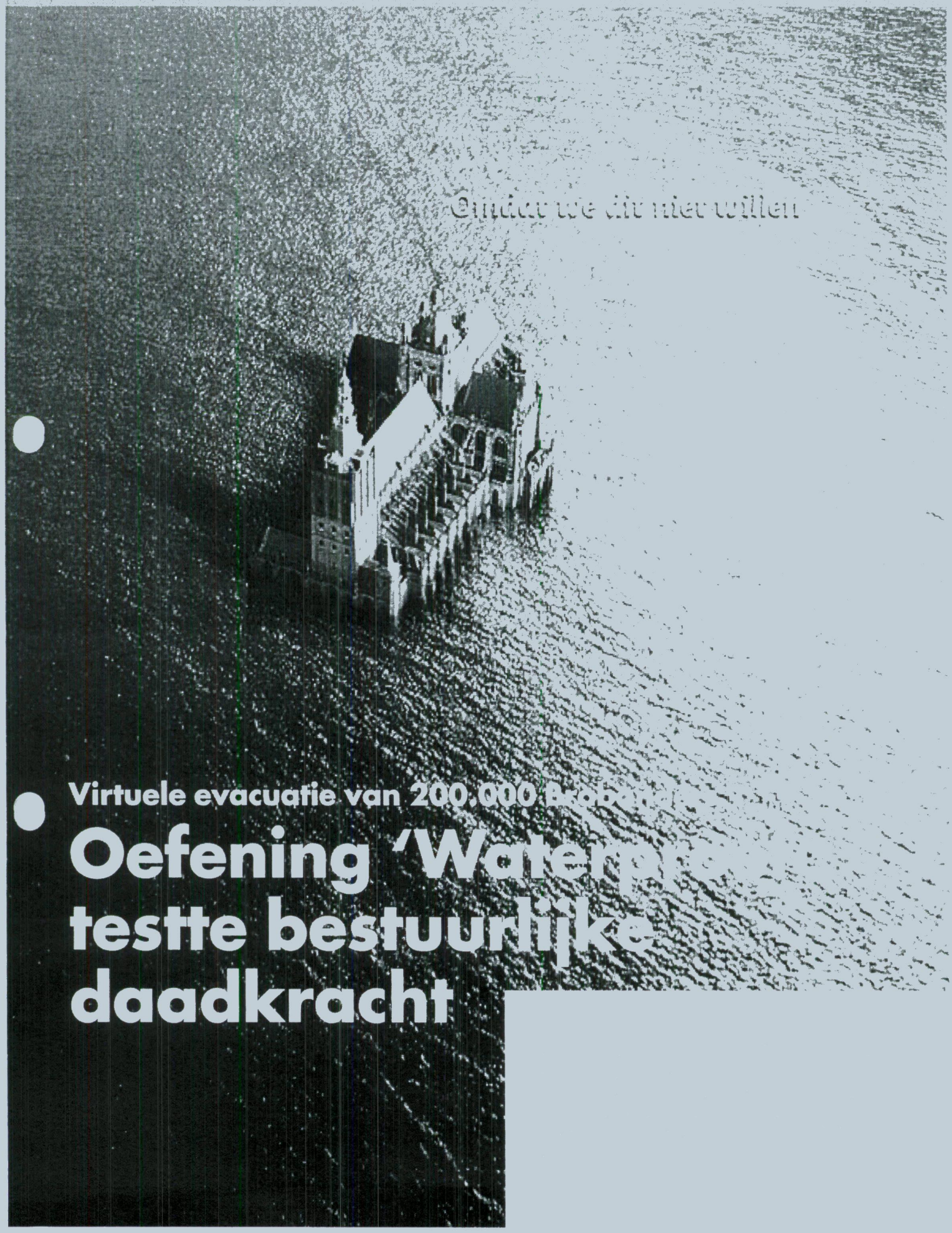

Virtuele evacuatie van 200.000 B...

Oefening 'Water... testte bestuurlijke daadkracht

De drie Veiligheidsregio's, waterschappen, verschillende gemeenten en de provincie waren erbij betrokken. Drie operationele leiders geven hun eerste indrukken van het verloop van de oefening.

Samenhang

In de Veiligheidsregio Brabant-Noord fungeerde brandweercommandant Ton van der Vossen als operationeel leider tijdens de oefening. 'We weten dat we bij hoog water enkele plekken goed in de gaten moeten houden. Vooral een doorbraak van de dijk bij Keent heeft grote gevolgen. Op zeker moment moet je beslissen tot evacuatie of niet om vervolgens de nodige procedures en processen op gang te brengen. Ik moet zeggen dat de besluitvorming over deze moeilijke beslissing buitengewoon soepel en saamhorig is verlopen.'

Alles tegelijk

'Ook in Midden- en West-Brabant zijn er bij hoog water zwakke plekken,' zegt Dennis van Zanten van de gemeente Tilburg en operationeel leider in de regio. 'Als we bijvoorbeeld het Land van Heusden en Altena willen ontruimen, moeten we uiterlijk drie dagen voor een mogelijke doorbraak besluiten tot evacuatie. Anders is het te laat. Bovendien zijn we er met dat gebied niet; andere delen lopen eveneens gevaar. Ook bij ons verliep het proces van besluitvorming goed en gedisciplineerd, al zal het in de praktijk lastig zijn om alle locaties tegelijk te ontruimen. Het is dus een kwestie van prioriteiten stellen en goed onderbouwde keuzes maken.'

Afwisseling van teams

Marc van Aken was een van de operationeel leiders in de Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant. 'Onze taak was het in deze hoger gelegen regio voldoende ruimte te creëren voor de meer dan 200.000 evacués uit het noordoosten, midden en westen van de provincie. Dat is erg goed gegaan, in samenwerking met de betrokken regio's. Bovendien hebben wij de aflossing van het beleids- en operationeel team beoefend. Daarvan hebben we geleerd dat je niet beide teams tegelijk moet vervangen en dat je de voorzitters van beide teams het beste een paar uur samen kunt laten optrekken.'

Informatieachterstand

Verliep overal de samenwerking tussen de direct betrokken instanties en met de andere regio's bijzonder goed, minder gemakkelijk was de communicatie met de landelijke partners die bijstand moeten verlenen. Er waren veel communicatiestoornissen en de regio's moesten steeds maar weer dezelfde informatie verschaffen. Ton van der Vossen: 'Het probleem is dat wij hier middenin de hectiek zitten en landelijke diensten pas in beeld komen als de nood echt aan de man is. Die staan dus meteen op een geweldige informatieachterstand. Het zou goed zijn om ook in rustige tijden te werken aan de relatie tussen regio's en het landelijk niveau, zodat je elkaar als het nodig is ook echt weet te vinden.'

Burgers informeren

Maar ook de communicatie met omliggende gemeenten en met burgers verdient aandacht. Dennis van Zanten: 'In dit soort situaties heb je de neiging om vooral bezig te zijn met de onderlinge communicatie. Door die focus dreigt de communicatie met andere instanties het onderspit te delven.' Over de communicatie met burgers merkt Marc van Aken op: 'Als professionals willen wij alles goed regelen. We hebben de neiging pas de burgers te informeren als we de informatie honderd procent op orde hebben. Maar mensen willen direct weten waar ze aan toe zijn, ook als het beeld van de situatie en de omvang nog niet helemaal compleet is. We hebben kortom het nodige geleerd voor een volgende oefening.'

Oefening Waterproef

- Oefening Waterproef was de eerste grote landelijke oefening sinds de oprichting van de Taskforce Management Overstromingen begin 2007.
- De oefening vond plaats in de eerste week van november 2008 met deeloefeningen in verschillende regio's van het land.
- Brabant hield op 4 november de oefening Waterloop: wat doen we bij een dreigende overstroming van de rivieren?
- In deze oefening ging het om de ontruiming van het Land van Heusden en Altena, Waalwijk en gebieden bij Geertruidenberg en Oosterhout. Raamsdonk en Sprang Capelle, Heusden, 's-Hertogenbosch, Lith, Boxmeer, Cuijk, Grave en Mill.

Operationele leiding bij ramp of zwaar ongeval

De operationele leiding bij een ramp of zwaar ongeval berust bij de brandweer tenzij de burgemeester anders bepaalt. De operationeel leider is verantwoordelijk voor de gecoördineerde uitvoering van de rampenbestrijding en het uitvoeren van de daartoe genomen besluiten van de (coördinerend) burgemeester. De operationeel leider geeft leiding aan het regionaal operationeel team (ROT) en adviseert het regionaal beleidsteam (RBT)

Gemeenten kunnen blijven rekenen op steun

Ruim baan voor risicocommunicatie

Per 1 januari 2009 eindigt het project Risicocommunicatie van het programma Brabant Veiliger. Maar wat als een gemeente nog geen plan heeft voor risicocommunicatie? Of hulp wil bij het doen van onderzoek of het maken van communicatiemiddelen? En hoe gaat het verder met de ontwikkeling van kennis op dit terrein? De Brabantse veiligheidsregio's, milieudiensten en provincie zijn in gesprek om een organisatie op te zetten, die gemeenten in 2009 en 2010 blijft ondersteunen bij risicocommunicatie.

Elke gemeente is wettelijk verplicht om met haar inwoners te communiceren over risico's. Risicocommunicatie is echter niet eenvoudig. Wat vertel je wel en wat niet en hoe doe je dat dan? En wat willen burgers nu eigenlijk weten over risico's?

Kennis bundelen

Om gemeenten te ondersteunen ontwikkelde het Programmabureau Brabant Veiliger enkele jaren geleden het project Risicocommunicatie. Sarah Muñoz was tot 31 december projectleider. Zij zoekt naar mogelijkheden om de gemeenten ook ná 2008 te ondersteunen bij risicocommunicatie. 'We zijn bezig een structuur te ontwikkelen waarin we de kennis die in veel organisaties aanwezig is, kunnen bundelen. We denken aan een speciale organisatie, te vormen door medewerkers van de Brabantse Veiligheidsregio's, regionale milieudiensten en brandweren, en enkele gemeenten die op het terrein van risicocommunicatie ver gevorderd zijn.'

Zelf doen of uitbesteden

Een gemeente die op het terrein van risicocommunicatie iets van plan is,

Foto's: Olaf Smit

Vlam in de pan!

Onder het motto 'Vlam in de pan!' kwam op 16 december 2008 in de Bossche Talent Factorij een twintigtal communicatiemedewerkers van gemeenten bijeen voor een heuse snelkooksessie. Ieder bracht een ingrediënt mee en zocht onder begeleiding van een kok naar passende ingrediënten van andere deelnemers. In groepen bereidden de deelnemers op deze wijze diverse heerlijke gerechten. De snelkooksessie stond model voor de wijze waarop gemeenten in de toekomst met risicocommunicatie kunnen omgaan: door hun eigen

kan vanaf 2009 twee dingen doen. 'Of deze gemeente gaat zelf aan de slag of ze vraagt ondersteuning van de te vormen organisatie. Gemeenten die plannen hebben kunnen zich melden bij het Programmabureau Brabant Veiliger en zo in aanmerking komen voor subsidie in de kosten van risicocommunicatie.'

In december vond een eerste overleg plaats over de vormgeving van de nieuwe organisatie: wat is precies de bedoeling, welke activiteiten worden ondernomen, hoe krijg kennisontwikkeling vorm, wie nemen eraan deel?
Gemeenten die aan de organisatie willen deelnemen, kunnen contact opnemen met het Programmabureau, Petra de Paauw, (073) 680 82 28, PdPaauw@brabant.nl.

Kijk voor meer informatie over risicocommunicatie ook op www.bouwenaanbrabantveiliger.nl > projecten > risicocommunicatie > bibliotheek > Casusboek Dialogen en Dilemma's, het opzetten van een risicocommunicatietraject in dertien stappen

Risicocommunicatie Land van Cuijk

Elke gemeente moet beschikken over een plan om inwoners te informeren over de risico's in hun omgeving. Maar niet elke gemeente hoeft zo'n plan alleen te maken. In het Land van Cuijk bespaarden gemeenten tijd en geld door samen te werken.

De gemeente Mill nam het initiatief. Boxmeer, Grave en Sint Anthonis deden mee, samen met de buurgemeente Gemert-Bakel. De gemeente Cuijk, die al in 2005 startte als pilotgemeente in het provinciale project risicocommunicatie, sloot in de uitvoeringsfase aan.

Acties richting burgers

Anke Kemp van de regionale adviesdienst RMB organiseerde twee workshops voor in totaal twaalf gemeentelijke communicatiemedewerkers, Ambtenaren Openbare Veiligheid (AOV) en brandweerlieden. Samen doorliepen zij de dertien stappen uit het casusboek 'Dialogen en Dilemma's'. In januari 2008 werd het communicatieplan vastgesteld door de betrokken colleges van B&W. Nu gaan de vijf gemeenten uit het Land van Cuijk samen verder om het plan uit te werken tot concrete acties om hun burgers te informeren over de risico's in hun omgeving.

succesvolle 'ingrediënten' met elkaar te delen en samen te zorgen voor de beste cocktails. Na de zelfbereide lunch werd deze formule in de praktijk gebracht. Iedere groep ontwierp een concept voor risicocommunicatie. Voor de jury kwam het idee van een 'Safety Tour' als beste uit de bus, vanwege de talloze toepassingsmogelijkheden en omdat de andere concepten er eenvoudig in konden worden geïntegreerd. 'We moeten serieus bekijken hoe we dit concept kunnen uitwerken tot een praktisch hulpmiddel voor gemeenten.'

Het is opmerkelijk hoeveel mensen in een gemeentelijke organisatie met veiligheid bezig zijn. Wie erin slaagt die allemaal bijeen te brengen, krijgt oplossingen van hoog niveau. De gemeente Heusden lukte het. Externe veiligheid zit daar alvast grondig tussen de oren.

Coachingsdag richt in Heusden de neuzen

'Veiligheid is niet alleen het feestje van specialisten'

Op 22 oktober 2008 organiseerde de gemeente samen met het programmabureau Brabant Veiliger een coachingsdag externe veiligheid. Aan de bijeenkomst namen ongeveer 35 medewerkers deel uit de taakvelden milieu, ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer, veiligheid, communicatie, evenementen, bouwen en brandweer.

Olievlek

Het initiatief tot de bijeenkomst was afkomstig van Erik Corten, hoofd van het team ontwikkeling, onderzoek en projecten. Corten is beoogd hoofd van een gemeentelijke bureau Veiligheid dat in het voorjaar van 2009 van start moet gaan. 'Tegen die achtergrond zoeken we naar een manier om veiligheid onder de aandacht van de organisatie te krijgen. We hebben gekozen voor de werking van een olievlek. Klein beginnen, maar zorgen voor veel uitstraling.'

Opmerkelijk

In die strategie paste een coachingsdag externe veiligheid. Behalve de overdracht van kennis ging het erom te bezien hoe medewerkers van verschillende disciplines effectief kunnen samenwerken om externe veiligheid te verbeteren. Dat gebeurde aan de hand van een casus, waarbij vanuit verschillende invalshoeken werd gekeken naar de veiligheid van een gebied rond een lpg-tankstation. Uit de casus werd duidelijk dat in de gemeente veel meer disciplines betrokken zijn bij externe veiligheid dan vooraf werd gedacht en dat deze ook over opmerkelijk veel kennis beschikken.

Draagvlak

Erik Corten is blij met deze constateringen. Maar dat niet alleen. 'Ik heb ook het enthousiasme gezien waarmee collega's aan de slag gingen. Dat moeten we zien vast te houden. Zo ontstaat geleidelijk vanzelf het draagvlak voor een stevige inzet van de gemeente op veiligheid. Wat mij betreft komen we dan ook nog veel vaker bijeen op basis van een casus. Die mogen breder zijn dan alleen externe veiligheid. Want uiteindelijk gaat het ons om integrale veiligheid, waarbij we vanuit hetzelfde elan werken aan externe veiligheid, sociale veiligheid, en openbare orde en rampenbestrijding.'

Colofon

Meerdere exemplaren van deze nieuwsbrief of een abonnement kunt u aanvragen via veiligheid@brabant.nl

Uitgave en redactie:
Christina Klumpenaar, coördinator integraal veiligheidsbeleid
Petra de Paauw, coördinator Programmabureau Brabant Veiliger
Anne-Marij Hendrikx, communicatie-adviseur Brabant Veiliger
Pieternel Ritsema, beleidsmedewerker sociale veiligheid

Tekst en vormgeving: TACCT Communicatie voor overheid en non-profit 's-Hertogenbosch, www.tacct.nl
Druk: OBT BV, Den Haag
Oplage: 1.500 exemplaren
Copyright: provincie Noord-Brabant

Zie voor meer informatie www.brabant.nl en www.bouwenaanbrabantveiliger.nl

Zoönosen zoals Q-fever en chlamydophilose zijn ziekten die van dier op mens overdraagbaar zijn. Steeds vaker worden kinder- en zorgboerderijen geconfronteerd met de vraag welk risico zij vormen. Om aan te tonen dat u maatregelen neemt om zoönosen te voorkomen en de kans op besmetting te beperken, heeft de GD het Keurmerk Zoönosen ontwikkeld.

Een abonnement op het GD Keurmerk Zoönosen kost € 65.- per jaar (tarief 2009 excl. BTW, inclusief één check). De kosten van het bedrijfsbezoek rekent u rechtstreeks af met uw dierenarts. U kunt zich aanmelden via de acceptgiro. Kijk voor meer informatie en de voorwaarden op de website www.gddeventer.com rubriek schaap geit --> GD producten --> GD Keurmerk Zoönosen.
Ook kunt u bellen met de sector kleine herkauwers via 0900-1770.

Drie stappenplan
Aan de hand van een drie stappenplan kunt u laten zien dat u voldoende maatregelen heeft genomen om zoönosen zoveel mogelijk te voorkomen.

Met de checklist GD Keurmerk Zoönosen brengt u elk jaar de risico's van mogelijk voorkomende zoönosen op uw bedrijf in beeld. Bij aanmelding wordt de checklist naar uw dierenartsenpraktijk gestuurd. U ontvangt van de GD een verzoek om een afspraak te maken met uw dierenarts om de checklist in te vullen. Het invullen van de checklist kan ook tijdens een periodiek bedrijfsbezoek gebeuren.

Na retourzending van de ingevulde checklist ontvangt u een score voor uw zoönosepreventie. De totaalscore is opgebouwd uit drie onderdelen, A, B en C. In de tabel ziet u de maximale score per onderdeel.

A	46
B	38
C	16
Totaal score	100

Onderdeel A toetst uw bedrijf op het algemene hygiënebeleid.
Onderdeel B toetst in hoofdzaak of uw dieren gevaccineerd en/of onderzocht worden op zoönosen. En of bij problemen op het gebied van diergezondheid de dierenarts wordt ingeschakeld.
Onderdeel C toetst in hoeverre de dieren de afgelopen 12 maanden vrij waren van klinische verschijnselen m.b.t. zoönosen.
Op basis van de toegekende score per onderdeel kunt u samen met uw dierenarts bekijken welke punten voor verbetering in aanmerking komen.

Indien Q-fever en/of chlamydophilose op het bedrijf is aangetoond en u heeft geen adequate maatregelen genomen, dan zal geen certificaat uitgereikt worden. Voor CL geldt dat alle geiten waarbij CL is aangetoond moeten zijn afgevoerd, omdat hiertegen geen behandeling bestaat. Indien de dieren niet zijn afgevoerd, wordt geen certificaat afgegeven.

Bij een puntenaantal van 60 of meer heeft u een zoönosen-verantwoord bedrijf. U ontvangt dan een prachtig keurmerkbordje met daarop het keurmerkzegel voor 2009. De toekenning van het keurmerk wordt elk jaar opnieuw via uw eigen dierenarts getoetst aan de hand van de checklist. Bij een score van 60 punten of meer ontvangt u elk jaar een nieuw keurmerkzegel voor uw bordje. Scoort u minder dan 60 punten? Dan kunt u maatregelen nemen en opnieuw een check aanvragen.

GD, Postbus 9, 7400 AA Deventer, T. 0900-1770, F. 0570-63 41 04
www.gddeventer.com, info@gddeventer.com

Van:
Verzonden: woensdag 22 juli 2009 6:57
Aan:
Onderwerp: RE: vaccinatiecampagne Q-koorts

De geitenhouders in het verplicht te enten gebied kunnen binnen een week na levering van CEVA aan AUV (15 september of zo veel eerder als vaccin eventueel eerder is te leveren) hun dieren enten en voor al die bedrijven is er voldoende vaccin. De geitenhouders in de omringende provincies kunnen binnen een week na levering van CEVA aan AUV in oktober hun dieren gaan enten.
Ik begrijp de opmerking van . over teleurstellingen in 2008 niet zo goed: uiteindelijk zijn toen meer dan 5000 doses overgebleven, dus iedereen die had willen enten kon toen enten.

Met vriendelijke groet,

.....

www.ecsrhm.eu

GD
Postbus 9, 7400 AA Deventer
_____ @gddeventer.com
www.gddeventer.com

Van:
Verzonden: dinsdag 21 juli 2009 15:21
Aan: .
Onderwerp: Fw: vaccinatiecampagne Q-koorts

Deze toezegging kunnen we toch doen, voor die veehouders voor wie vaccinatie verplicht is?
Hoe zit het met veehouders in Utrecht, Overijssel en Limburg, kunnen we daar ook een toezegging doen, dat als je wacht er sowieso vaccin is?

Directie Voedselkwaliteit en Diergezondheid

Van: : @ltonoord.nl]
Verzonden: dinsdag 21 juli 2009 15:05
Aan:
CC:
Onderwerp: RE: vaccinatiecampagne Q-koorts

: gaat je vraag oppakken en dan hoor je van hem wat LTO hierin kan betekenen.

Ik wil nog wel aangeven dat er vorig jaar ook rekening is gehouden met het moment van vaccineren door veehouders en dat dit tot teleurstellingen heeft geleid in enkele gevallen.
Het is dus belangrijk om aan te geven wanneer die indiv. veehouder die wilt gaan wachten, dan wel kan beschikken over het vaccin voor zijn dieren om zo het draagvlak te vergroten.

Met vriendelijke groet,

Beleidsadviseur Veehouderij
Diergezondheid en Dierwelzijn LTO Noord

Dit e-mail bericht (met eventuele bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Indien u dit bericht bij vergissing heeft ontvangen, wilt u dan de afzender waarschuwen en het bericht vernietigen. De afzender neemt geen enkele verantwoordelijkheid voor fouten of wijzigingen in de inhoud van dit bericht. Dit bericht heeft niet de strekking om enige toezegging te doen, dan wel op enige andere wijze de afzender in rechte te binden.

Van: *[mailto. @minlnv.nl]*
Verzonden: *di 21-7-2009 11:57*
Aan:
Onderwerp: *vaccinatiecampagne Q-koorts*

Wij krijgen verschillende telefoontjes van geitenhouders die nu willen vaccineren, omdat de bok bij de geiten moet. Natuurlijk hebben wij alle begrip voor de moeilijke situatie van geitenhouders, en daarom hebben we ook alles geprobeerd om de vaccinatiecampagne zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de normale bedrijfsvoering van geitenhouders. Niet alle vaccin kon echter het voorjaar al geleverd worden. Bij het begin van de campagne was het dus al duidelijk dat niet alle veehouders zouden kunnen vaccineren op het moment dat hun het beste uitkomt. Wij moeten een beroep op veehouders doen om het dekken van de geiten uit te stellen tot na de vaccinatie, zodat nieuwe abortusgolven volgend jaar zoveel mogelijk voorkomen worden. Kunnen jullie misschien nog iets doen om deze boodschap nog een keer uit te dragen?

Groeten,

Directie Voedselkwaliteit en Diergezondheid

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u i:

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by m
Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u i:

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by m

Verslag overleg tankmelkonderzoek en vervoersbeperkingen

Van:
Verzonden: woensdag 29 juli 2009 9:55
Aan:

Onderwerp: verslag overleg tankmelkonderzoek en vervoersbeperkingen

Bijlagen: 09.07.28 Overleg tankmelkonderzoek en vervoersbeperkingen.doc

Beste allen,

Hierbij doe ik jullie het verslag van het over tankmelkonderzoek en vervoersbeperkingen toekomen.
Opmerkingen en aanvullingen zijn welkom.

Vriendelijke groeten,

1.52 1A

Overleg Q-koorts; besmet/vrij verklaren op basis van tankmelkonderzoek
Datum: 28 juli 2009
Locatie: Den Haag, ministerie van LNV

Aanwezig: (LNV-VD),), (JZ), (VWA), (VWA), (VWS), (GD), (PVE), (LTO)

1. Adviezen van deskundigen

Er ligt een advies van het RIVM en een voorlopig advies van het Bureau Risicobeoordeling. De adviezen zijn nog niet openbaar. Deze adviezen geven beide aan dat het beter is om bedrijven op basis van tankmelkonderzoek besmet of vrij te verklaren en dat er vervoersbeperkende maatregelen moeten gelden voor besmette bedrijven om verspreiding naar vrije bedrijven tegen te gaan.

2. Toelichting op het voorstel van de GD

- Tankmelk-PCR geeft goede indicatie van wat er op het bedrijf aan de hand is.
- Ongeveer 80-90% van de bedrijven doet mee met melkonderzoek bij Q-lip. Deze melkmonsters kunnen gebruikt worden voor het tankmelkonderzoek. Voor de overige bedrijven moet een andere oplossing komen.
- Bedrijven zouden 4-6 keer per jaar onderzocht moeten worden. Het te kiezen tijdsinterval is afhankelijk van hoe snel een infectie zich verspreidt op een bedrijf na introductie van Q-koorts. Hierover ontvangt LNV graag nog een deskundigenadvies van CVI en GD.
- Bedrijven zijn besmet bij 1 positieve PCR-uitslag.
- Na een positieve uitslag worden bedrijven vrij verklaard als de tankmelk 1 jaar lang PCR-negatief is.
- Vrije bedrijven adviseren om geen dieren van besmette bedrijven aan te voeren.
- Op basis van tankmelkonderzoek zou ongeveer 1/3^{e} van de bedrijven besmet verklaard moeten worden.
- Al bij een of enkele positieve dieren wordt een positief resultaat gemeten in de tankmelk. Het precieze percentage positieve dieren dat nodig is voor een positief resultaat is nog niet bekend.

3. Maatregelen voor besmette bedrijven

Vervoersbeperkingen

- Verbod op afvoer van dieren voor melkproductie of fokkerij
- Afvoer van dieren voor opfok voor toekomstige melkproductie is alleen toegestaan als er sprake is van een één op één relatie.
- Individuele dieren kunnen na een negatieve PCR mogelijk worden afgevoerd. Hiervoor moet een risico-analyse worden uitgevoerd. Eerst gaat LTO na of er vraag is hiernaar. Een PCR kost ongeveer €60-70 euro.
- Aanvoer van vrije bedrijven mag alleen indien de dieren gevaccineerd zijn.

Hygiënemaatregelen

- Er is veel discussie over de huidige hygiënemaatregelen, maar zolang we geen betere alternatieven hebben geldt het huidige beleid. Het onderzoek naar alternatieven is volop in gang.
- Aanpassen van huidige regeling naar: uitmestverbod tot 90 dagen na lammerperiode.
- Nog onduidelijk is wat we doen met bedrijven die het hele jaar door aflammeren. De alternatieven zijn afhankelijk van om hoeveel bedrijven het gaat. LTO zoekt dit uit.

4. Maatregelen voor vrije bedrijven

Met de nieuwe definitie voor besmette bedrijven is het niet nodig maatregelen van kracht te laten zijn voor niet besmette bedrijven. Het advies om zich te houden aan het hygiëneprotocol blijft van kracht. De maatregelen voor niet besmette bedrijven kunnen ingetrokken worden.

5. Vaccinatie
Er zijn nog te veel vragen over de effectiviteit van het vaccin om te kunnen zeggen of we vrije bedrijven nu juist wel of niet willen vaccineren. 19 augustus is er overleg met de vaccinfabrikant. Vooralsnog wordt de vaccinatiecampagne van 2010 los van dit traject benaderd.

6. Verplicht of vrijwillig
- LTO streeft ernaar deze week bestuurlijke afstemming over het systeem te hebben. LTO is voorstander van een systeem van de sector zelf waarbij de zuivelafnemers de verplichting opleggen aan de geitenhouders. Een aantal bedrijven rijdt zelf met hun melk naar Frankrijk, daarvoor zou de overheid dan een verplichting op moeten leggen.
- LNV geeft aan dit heel belangrijk te vinden en het systeem op dit moment niet volledig aan de sector over te willen laten. De epidemie is te groot en te erg om daar risico's in te nemen. In elk geval een deel van het systeem moet verplicht opgelegd worden. Dat de sector het zelf wil oppakken wordt wel heel erg gewaardeerd door LNV. Op het moment dat de epidemie afneemt, kan het systeem dan misschien overgedragen worden aan de sector. Een dergelijk systeem blijft waarschijnlijk altijd van groot belang om herhaling van deze situatie te voorkomen.
- De mogelijke oplossing om alle bedrijven besmet te verklaren tenzij uit onderzoek anders blijkt, is juridisch niet houdbaar.
- Voorstel is om de verplichting aan veehouders op te leggen mee te doen aan tankmelkonderzoek en om de maatregelen voor besmette bedrijven in de regeling op te nemen, maar om het systeem zo in te richten dat overdracht aan de sector mogelijk is op het moment dat de ernst van de epidemie dat toelaat.

7. Financiering
Afgesproken is om volgende week verder te praten over de financiering van het tankmelkonderzoek.

8. Vervolgtraject
Half augustus worden de adviezen van RIVM en BuR openbaar gemaakt. Dan moet er een antwoord zijn op deze adviezen. Het streven is om per 1 september een nieuw systeem in werking te hebben.